

Sisällys

Johdanto

Sekularismin monet kasvot 9

Teuvo Laitila ja Timo Kallinen

I KÄSITTEITÄ JA TAUSTOJA

Määrittely ja historia

Alkusanat kirjan ensimmäiseen osaan 41

Teuvo Laitila

1 Sekularismi ja sen sukulaiskäsitteet 47

Marcus Moberg ja Karoliina Dahl

2 ”Tiedämme, ettei ole yhtään jumalaa”

Sekularismin juuria Raamatussa 75

Lauri Thurén

II SEKULAARIN VALTION POLIITTINEN RAKENTAMINEN

Valtionsekularismit

Alkusanat kirjan toiseen osaan 99

Teuvo Laitila

3 Ei sosialismia eikä sekularismia ilman naisen työtä ja täyttä vapautta

Aleksandra Kollontain käsitys yksityisen ja julkisen tilan merkityksestä neuvostoyhteiskunnan rakentamisessa 106

Teuvo Laitila

4 Turkin tasavallan kemalistisen sekularismin maailmankuva 145

Toni Alaranta

5 Pancasilain pakko?

Sekularismin ja uskonnon niveltymisen historiaa

Indonesiassa 168

Heikki Wilenius

III SEKULARISMI JULKISESSA KESKUSTELUSSA

Sopimaton uskonto?

Alkusanat kirjan kolmanteen osaan 191

Timo Kallinen

6 Lupa nauraa?

Sekularismi, valtamedia ja naisten kansanomaisen uskonnollisuus 197

Terhi Utriainen ja Tiina Mahlamäki

7 ”Fidel Castro oli vähintään Jeesus monille”

Sekularismi rationaalisten pasifistien maailmankuvassa 1960-luvun Suomessa 222

Rony Ojajärvi

IV SEKULARISMI JA KOLONIALISMIN PERINTÖ

Sekularismi siirtomaakontekstissa
Alkusanat kirjan neljänteen osaan 261
Timo Kallinen

8 Sekulaarit ja uskonnolliset maailmankuvat
ympäristönsuojelutoimissa Koillis-Madagaskarilla 267
Jenni Mölkänen

9 Imperiumi, evoluutio ja sekularismi
Brittiläisen siirtomaavallan maailmankuvat 1900-luvun
alkupuolen Afrikassa 291
Timo Kallinen

10 Uskonnollisen suvaitsemattomuuden oikeuskäsittely
Afrobrasilialaiset uskonnot, julkinen tila ja kansallinen
yhteisö 2000-luvun Brasiliassa 318
Elina I. Hartikainen

Kirjoittajat 347

Abstract 351

Asiahakemisto 352

Henkilö- ja paikannimihakemisto 356